

Handläggare:
Wiveca Eklund
08 508 19 635

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2017-09-21

Barns delaktighet och rätt att komma till tals i handläggning av LSS-insatser

Rapport från funktionshinderinspektörerna

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av Funktionshinderinspektörernas rapport Barns delaktighet och rätt att komma till tals i handläggning av LSS-insatser.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Per-Ove Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Funktionshinderinspektörerna har granskat barns delaktighet och rätt att komma till tals i handläggning av LSS-insatser hos stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby, Norrmalm och Farsta. Några av styrkorna i Farsta är att den berörda enheten dokumenterar i utredningarna att barnet får information, vet varför mötet äger rum och om rätten att säga nej. Barnet får också utvärdera med hjälp av bildstöd.

Några av de utvecklingsområden inspektörerna pekar på är att dokumentera hur barnet har erbjudits att komma till tals och varför handläggarna inte träffat barnet i utredningen samt att säkerställa hur uppgifter kopieras mellan syskons utredningar och journalanteckningar. Biståndsenheten har påbörjat arbetet att åtgärda framkomna brister och genomföra ett förbättringsarbete.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen beställare – äldreomsorg, funktionsnedsättning, individ och familj inklusive socialpsykiatri.

Bakgrund

Stockholms stads funktionshinderinspektörer har till uppgift att granska kvalitet i biståndsbedömda insatser som ges till personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Granskningar genomförs utifrån en granskningsmodell baserad på kvalitetsområden framtagna av Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Inspektörerna har nu granskat barns delaktighet och rätt att komma till tals i handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Granskningen omfattar de tre stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby, Norrmalm och Farsta.

Granskningen i korthet

I Farsta omfattar granskningen 107 personakter, 34 flickor och 73 pojkar. Det innebär en könsfördelning på 27,5 procent flickor och 72,5 procent pojkar.

Granskningen omfattar 138 beslut om insats, där majoriteten är bifallsbeslut. En person kan ha beslut om flera insatser. Flest biståndsbeslut, 45 stycken, avser insatsen korttidsvistelse, följt av 38 beslut om ledsagarservice där majoriteten av barnen är i åldersgruppen 7- 10 år, 24 beslut om avlösarservice och slutligen 5 beslut om bostad med särskild service för barn.

En aktuell DUR-utredning¹ finns i 104 ärenden, vilket motsvarar drygt 75 procent. Fördelningen mellan flickor och pojkar är relativt jämn med 74 respektive 76 procent. Sett till totalt antal ärenden har handläggare träffat barnet vid ansökan och utredning av insats i 93 av 138 ärenden vilket motsvarar drygt 67 procent. Av flickorna är siffran knappt 62 procent och av pojkarna är siffran knappt 70 procent.

Kommunikationshjälpmedel används av handläggare i samtal med barnet i några utredningar. Samtalet har utvärderats och

---

¹ Dokumentation, Utvärdering och Resultat är ett verktyg för att systematiskt utreda, dokumentera och utvärdera insatser.

barnet har fått använda bildstöd med ”skattningsgubbar” för att tala om hur de uppfattat mötet.

En aktuell genomförandeplan finns upprättad i knappt 34 procent av ärendena. För flickor är andelen genomförandeplaner 35 procent och för pojkar är andelen 33 procent.

Inspektörernas rekommendationer under trygghet och säkerhet

Löpande journalföring behöver säkerställas i handläggningen och barnets ärende ska gå att följa över tid. Likalydande texter i utredningar och beställningar för syskonpar förekommer i utredningar i Farsta. Uppgifter om det ena syskonet förekommer i det andra syskonets utredning, beställning och journal. Fördelen med att ha samma handläggare är att familjen inte behöver ha kontakt med och träffa flera olika myndighetspersoner.

Självbestämmande och integritet

För att tillvarata barns rättigheter konstaterar inspektörerna att det i väsentligt högre utsträckning behöver dokumenteras hur barnet har erbjudits möjlighet att vara delaktig och skäl till varför barnet inte kommit till tals.

Tillgänglighet

Stockholms stad har låtit föreningen Maskrosbarn inreda ett samtalsrum för barn på varje stadsdelsförvaltning men tillgängligheten till rummet varierar för de handläggare som träffar barn med funktionsnedsättning. Inspektörerna anser att det är av stor vikt att barn med funktionsnedsättning får samma tillgång till det offentliga rummet som andra barn.

Helhetssyn och samordning

För att få en helhetsbild av barnets situation behöver barnet framträda som en person i utredningen. Flickor blir i något högre utsträckning tillfrågade om resurser i Farsta och pojkar i något högre utsträckning om intressen och önskemål. Ett genomgående utvecklingsområde för de granskade stadsdelsförvaltningarna är att antalet genomförandeplaner behöver öka.

Kunskapsbaserad verksamhet

Granskningen visar att det finns en fungerande intern samverkan i de granskade stadsdelsförvaltningarna. Inspektörerna kan konstatera att delaktigheten hos barn med funktionsnedsättning måste öka.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Enligt granskningen har Farsta stadsdelsförvaltnings biståndsenhet flera styrkor som inspektörerna lyfter fram, såsom skriftliga samverkansrutiner och barnchecklista för samarbete internt. Inspektörerna framhåller även att enheten dokumenterar i utredningarna att barnet får information, vet varför mötet äger rum och om rätten att säga nej. Barnet får också utvärdera med hjälp av bildstöd, vilket också lyfts fram i rapporten.

Inspektörerna pekar ut ett antal förbättringsområden. Enheten behöver mer noggrant dokumentera hur barnet har erbjudits att komma till tals, varför handläggarna inte träffat barnet i utredningen samt hur man säkerställer hur uppgifter korrekt kopieras mellan syskons utredningar och journalanteckningar. Inspektörerna konstaterar även att enheten alltid träffar barnen i utredningarna efter det att DUR kommit in i det elektroniska ärendehanteringssystemet Paraply, men att man har brustit i att dokumentera detta.

Biståndsenheten har utifrån granskningen påbörjat ett förbättringsarbete och åtgärdar de brister som framkommit. Vad gäller syskons utredningar så har enheten uppmärksammat detta så föräldrarna får en och samma handläggare. Man ber också en kollega läsa igenom dokumentationen innan det överförs till en och samma handläggare. När det gäller journalföring så är detta ett ständigt förbättringsområde som enheten arbetar med. Vad gäller bristen på genomförandeplaner är det oftast de privata företagen som inte inkommer med genomförandeplaner i tid. Enhetschefen tar upp detta i branschnätverket som finns i staden.

Enheten avser att under hösten ha en gemensam planeringsdag om den sociala barna- och ungdomsvården i förvaltningen för att kunna ta fram en lathund med rutiner rörande flera av de förbättringsområden som framkommit i rapporten.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens redovisning av Funktionshinderinspektörernas rapport.

Bilaga

Funktionshinderinspektörernas rapport Barns delaktighet och rätt att komma till tals i handläggning av LSS-insatser